

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/163/2024
Identifikačné číslo spisu:	1110249629
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1110249629.4

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobcu: Mgr. Ing. Z. N., nar. XX. XX. XXXX, X., X. X, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, o náhradu ušlého zisku a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-10C/167/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. júna 2024 sp. zn. 8Co/51/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobkyni voči žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 30. januára 2024 č. k. B1-10C/167/2010-745, rozhodol tak, že zamietol žalobu (prvý výrok) a žalovanému nárok na náhradu trov súdneho konania nepriznal (druhý výrok).

1.1. Konštatoval, že žalobou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplattenia nemajetkovej ujmy (odškodného) vo výške 689.000 eur a škody vo výške 5.525.423,44 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Vykonaným dokazovaním zistil, že uznesením Obvodného úradu vyšetrovania PZ Bratislava I zo dňa 24. 10. 1995, ČVS: VP - 139/30-95 Ko, bolo žalobcovi vznesené obvinenie za trestný čin neoprávneného podnikania podľa § 118 ods. 1 Trestného zákona. Uznesením Obvodného úradu vyšetrovania PZ Bratislava I zo dňa 14. 12. 1995, ČVS: VP - 139/30-95 Ko, bolo žalobcovi vznesené obvinenie za trestný čin neoprávneného podnikania podľa § 118 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Uznesením Obvodného úradu vyšetrovania PZ Bratislava I zo dňa 30. 09. 1996, ČVS: VP- 139/30-95 Ko, bolo vznesené žalobcovi obvinenie za trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona. Okresný súd Bratislava I vydal dňa 06. 06. 1996 príkaz na vyšetrovanie duševného stavu žalobcu, trestne stíhaného pre trestný čin podľa § 125 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona a iné pod sp. zn. 3Nt/1270/96. Krajské riaditeľstvo policajného zboru Bratislava rozhodnutím zo dňa 08. 11. 2000, KRP -

1024/CP-2000-V rozhodlo o odňatí cestovných pasov Slovenskej republiky žalobcovi. Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 23. 06. 1999, 3Nt/34/99, vydal príkaz na zatknutie žalobcu s odôvodnením, že žalobca sa nezdržiava na známych adresách, jeho pobyt sa nepodarilo zistiť a bez jeho účasti nemožno pokračovať v trestnom stíhaní. Uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I zo dňa 03. 02. 2010 č. k. 1Pv/76/10-3 prokurátor okresnej prokuratúry zastavil trestné stíhanie voči žalobcovi za trestný čin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie, za trestný čin neoprávneného podnikania, ako aj za trestný čin sprenevery, pretože trestné stíhanie je neprípustné podľa § 9 Trestného poriadku, lebo je premlčané. Z odôvodnenia predmetného uznesenia vyplývalo, že posledný úkon so žalobcom ako obvineným bol naposledy vykonaný dňa 25. 9. 1997, doposiaľ nebol súdne trestaný, horná hranica trestných činov, za ktoré bol žalobca stíhaný, neprevyšuje 3 roky. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia Trestného poriadku sa trestné stíhanie zastaví, ak je trestné stíhanie premlčané.

1.2. Po právnej stránke takto zistený skutkový stav posúdil podľa § 27 ods. 1, 2, § 1 písm. a), § 2 písm. a), § 3 ods. 1 písm. a), d), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, 2, § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, podľa § 1, § 2, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, § 10, § 20, § 22 ods. 1, ods. 2, zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v spojení s § 442 ods. 1 a § 443 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Považoval za nespornú skutočnosť, že proti žalobcovi bolo vedené trestné stíhanie v konaní ČVS: VP-139/30-95 Ko, v rámci ktorého boli žalobcovi vznesené 4 obvinenia (uznesenie zo dňa 21. 02. 1995, uznesenie zo dňa 24. 10. 1995, uznesenie zo dňa 14. 12. 1995, uznesenie zo dňa 30. 09. 1996), a to za trestný čin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie, trestný čin neoprávneného podnikania a trestný čin sprenevery. Za nespornú považoval aj skutočnosť, že uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I zo dňa 03. 02. 2010 č. k. 1Pv/76/10-3, bolo trestné stíhanie proti obvinenému - žalobcovi za uvedené trestné činy zastavené z dôvodu, že trestné stíhanie je premlčané. Žalobca si žalobou v konaní uplatnil proti žalovanému nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 689.000 eur s príslušenstvom a náhradu skutočnej škody vo výške 5.525.423,44 eur s príslušenstvom, ktorá mu mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonných rozhodnutí, ako aj nesprávnym úradným postupom v podobe prietahov v trvaní 15 rokov v označenom konaní. Konštatoval, že žalobca sa domáhal svojho nároku titulom vydania nezákonných rozhodnutí o vznesení obvinenia žalobcovi Obvodným úradom vyšetrovania PZ Bratislava I vedených pod ČVS: VP-139-30-95 Ko, ako aj rozhodnutí Okresného súdu Bratislava I (príkaz na zatknutie, príkaz na vyšetrovanie duševného stavu), Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave zo dňa 08. 11. 2000, č. p.: KRP-1024/CP-2000-V (o odňatí cestovných pasov), majúce za to, že tieto sú v zmysle uznesenia Okresnej prokuratúry Bratislava I zo dňa 03. 02. 2010 č. k. 1Pv/76/10-3, ktoré trestné stíhanie voči žalobcovi zastavilo, považované za nezákonné. Trestné stíhanie žalobcu bolo zastavené uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I zo dňa 03. 02. 2010 sp. zn. 1Pv/76/10 z dôvodu premlčania trestného stíhanie a zániku trestnosti skutkov. Dôvodom na zastavenie teda nebola skutočnosť, že by v rámci prípravného konania bolo preukázané, že žalobca ako obvinený nespáchal trestné činy, ktoré mu boli kladené za vinu, resp. že skutok sa nestal. Ustálená súdna prax považuje nenaplnenie predpokladu o spáchaní trestného činu obvineným za nevyhnutnú podmienku pre vznik nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhanie a vznesení obvinenia. Táto podmienka je pritom splnená vždy, ak trestné stíhanie obvineného bolo zastavené z dôvodu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie sa nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený. O nenaplnení predpokladu spáchania trestného činu obvineným však nemožno hovoriť v prípade premlčania trestného stíhanie, kedy dôvod zastavenia trestného stíhanie závisí len od splnenia objektívne zákonom stanovených podmienok (od márneho uplynutia premlčacej doby), spáchanie skutku majúceho znaky trestného činu obvineným ale nijako nespochybňuje. (Rozsudok NS SR zo dňa 23. 07. 2018 sp. zn. 1Cdo/167/2016).

1.3. Na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že tu nie je možné vyhodnotiť žalobcom namietané uznesenia vydané v rámci prípravného konania za nezákonné. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 22.500 eur, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom, spočívajúcim v prietahoch počas obdobia takmer 15 rokov v označenom konaní, a to za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., ako aj zákona č. 514/2003 Z. z. platného a účinného v rozhodnom čase. Napriek tomu, že ustanovenie § 9 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., v zmysle ktorého pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy

spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy prokurátorom, bolo prijaté až novelou č. 412/2012 Z. z., mal za to, že v rámci rozhodovania o uvedenom nároku nie je oprávnený suplovať rozhodnutie príslušného nadriadeného orgánu, ktorý by vyhodnotil podané sťažnosti žalobcu na prietahy v prípravnom konaní za dôvodné. Na uplatnenie tohto nároku slúži iný inštitút, ktorý mohol žalobca v rámci prípravného konania na ochranu svojho práva využiť.

1.4. Za skutočnú škodu žalobca označil sumu vo výške 4.266,92 eur s príslušenstvom, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku rozhodnutia Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave zo dňa 08. 11. 2000 sp. zn. KRP-1024/CP-2000-V, o odňatí cestovného pasu. Na preukázanie vzniku tejto škody žalobca predložil súdu Mandátnu zmluvu č. 23/12/99 zo dňa 23. 12. 1999 medzi spoločnosťou VENUS PROJECT Slovakia, s.r.o. ako mandatárom a spoločnosťou AEH, spol. s r.o. ako mandantom. Mandatár menom mandanta mal riešiť nespornú pohľadávku proti spoločnosti MUCK - Productions u. Poysdorf, Rakúsko, za čo mandatárovi prislúchala odmena vo výške 12,5 % + DPH z vymoženej sumy. Plnomocenstvo, ktoré bolo prílohou č. 1 k Mandátnej zmluve udelila spoločnosť AEH, spol. s r.o. splnomocnencovi: VENUS PROJECT Slovakia, s.r.o. Mal za to, že predmetná pohľadávka nevznikla v príčinnej súvislosti s vedením prípravného konania vo veci žalobcu, nakoľko predmetná obchodná spoločnosť nebola účastníkom správneho konania o odňatí cestovných pasov žalobcovi, a preto táto pohľadávka ani nemohla byť postúpená na žalobcu. V súvislosti s náhradou skutočnej škody vo výške 4.643.378,12 eur s príslušenstvom, poukázal tiež na túto argumentáciu, nakoľko je založená na rovnakých skutkových základoch. Táto škoda mala vzniknúť obchodnej spoločnosti VENUS PROJECT Slovakia, s.r.o. v dôsledku vydaných rozhodnutí v prípravnom konaní znemožnením inkasa zmenky. Menovaná obchodná spoločnosť nebola subjektom, voči ktorému bolo vedené trestné stíhanie a „nezákonné“ rozhodnutia sa jej vecne nedotýkali. Z uvedeného dôvodu nemohla vzniknúť menovanej obchodnej spoločnosti pohľadávka voči žalovanému, ktorú by následne na základe zmluvy o postúpení pohľadávky postúpila na žalobcu. Z predloženej fotokópie zmenky vyplývalo, že táto je vystavená na meno: VENUS PROJECT Slovakia, s.r.o. a splatná dňa 15. 09. 1997. Súd mal za to, že obchodnej spoločnosti pre prípad, že žalobca nemal možnosť inkasovať zmenku, nič nebránilo, aby týmto poverila Ing. S. S., druhého konateľa spoločnosti (tak ako vyplýva z OR SR v rozhodnom období).

1.5. Žalobca si v konaní uplatnil aj nárok na náhradu ušlej mzdy vo výške 705.835,49 eur s príslušenstvom za obdobie od 01. 05. 1997 do 30. 04. 2002 priznanej mu pracovnou zmluvou uzatvorenou dňa 07. 04. 1997 medzi spoločnosťou VENUS PROJECT Slovakia, s.r.o. ako zamestnávateľom a žalobcom ako zamestnancom, v súlade s rozhodnutím zakladateľa č. 07/04/97 zo dňa 07. 04. 1997 o vytvorení obchodného zastúpenia spoločnosti VENUS PROJECT Slovakia s.r.o. v Spojených štátoch mexických dňom 01. 05. 1997 na počiatočnú dobu piatich rokov, nevyhnutného na plnenie záväzkov menovanej obchodnej spoločnosti v rámci založeného spoločného podniku SP „CAISPROMEX/VENUS“. Pracovná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú od 01. 05. 1997 do 30. 04. 2000. Žalobca tento svoj nárok opieral o skutočnosť, že v dôsledku trestného stíhania nemohol vycestovať do Spojených štátov mexických. Konštatoval, že okrem tvrdenia žalobcu nebolo v súdnom konaní preukázané, že by v rámci prípravného konania bolo rozhodnuté o zákaze žalobcovi vycestovať. Platí, že v prípade stíhania obvineného na slobode, čiže mimo väzbu, nie je povinnosť zdržiavať sa na území Slovenskej republiky. V prípade, ak obvinený plánuje vycestovať do zahraničia je potrebné túto informáciu oznámiť príslušným OČTK s uvedením miesta, kde sa bude zdržiavať a preberať zásielky. Príkaz na zatknutie vydal Okresný súd Bratislava I dňa 23. 06. 1999 sp. zn. 3Nt/334/99, s odôvodnením, že obvinený (žalobca) sa nezdržiava na známych adresách, jeho pobyt sa nepodarilo zistiť a bez jeho účasti nemožno pokračovať v trestnom stíhaní. Z uvedeného vyplýva, že žalobca svoju povinnosť ohlásiť adresu, na ktorej sa zdržiava, nesplnil. K odňatiu cestovných dokladov došlo dňom 08. 11. 2000, čiže po uplynutí trvania pracovného pomeru. Žalobca si uplatnil aj nárok vo výške 300.000 eur z dôvodu zásahu do práva žalobcu na súkromie, na pokojný stav, práva na obhajobu, sumu vo výške 200.000 eur titulom zásahu do práva na slobodu pohybu, na slobodu podnikania a uskutočňovanie inej zárobkovej činnosti, tvorby, na prácu, práva na príležitosť zarábať si na živobytie svojou prácou, sumu vo výške 100.000 eur titulom vyšetrenia psychického stavu žalobcu a sumy vo

výške 67.500 eur ako odškodnenie za tri rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I vo veciach sp. zn. 3Nt/1270/96, 3Nt/405/96, 3Nt/334/99. Pri rozhodovaní sa dôvodnosťou a výškou uplatnenej nemajetkovej ujmy nezaoberal, majúť za to, že pre jej priznanie je nevyhnutné, aby takáto ujma bola spôsobená v súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia, príp. spôsobená nesprávnym úradným postupom. Nakoľko nemal preukázanú existenciu nezákonného rozhodnutia, príp. nesprávneho úradného postupu, ako ani vznik škody, nie je možné konštatovať, že uplatňovaná výška škody a nemajetkovej ujmy mohla vzniknúť v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím či nesprávnym úradným postupom. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca nepreukázal kumulatívne splnenie všetkých zákonom predpokladaných podmienok pre úspešné uplatnenie náhrady škody a nemajetkovej ujmy v tomto konaní, a preto žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

1.6. O nároku na náhradu trov konania procesných strán súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 11. júna 2024 sp. zn. 8Co/51/2024 rozhodol tak, že odvolací súd opravil označenie spisovej značky na strane 1 rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 30. januára 2024 tak, že správne má znieť: „B1 - 10C/167/2010“ (prvý výrok), napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (druhý výrok) a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (tretí výrok).

2.1. V odôvodnení uviedol, že v preskúmvanej veci sa súd prvej inštancie zaoberal nárokom žalobcu; ktorým sa domáhal zaplattenia náhrady škody a nemajetkovej ujmy titulom zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutia a nesprávny úradný postup orgánov činných v trestnom konaní; z hľadiska všetkých relevantných prostriedkov procesného útoku, ktorými žalobca preukazoval opodstatnenosť svojej žaloby a prostriedkov procesnej obrany, ktorými sa žalovaný bránil proti uplatňovanému nároku. Na jeho posúdenie si zadovážil potrebné dôkazy, ktoré vykonal zákonom predpísaným spôsobom a správne ich aj vyhodnotil. Jeho skutkové závery boli dostatočne podložené výsledkami vykonaného dokazovania. Vec posúdil správne aj po právnej stránke, keď jeho právne závery vychádzajú zo správnej aplikácie ako i výkladu právnych predpisov. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na správnom právnom názore v súvislosti s aplikáciou zákona č. 58/1969 Zb. a zákona č. 514/2003 Z. z., že žalobca nepreukázal kumulatívne splnenie všetkých zákonom stanovených predpokladov vzniku nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Žalobca v podanom odvolaní neargumentoval skutočnosťami, ktoré by mali za následok zmenu súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu alebo jeho právneho hodnotenia, z konania pred súdom prvej inštancie iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva. Rozsudok súdu prvej inštancie je zákonu zodpovedajúcim spôsobom odôvodnený. Z odôvodnenia možno zistiť, na akých skutkových a právnych záveroch je rozhodnutie súdu prvej inštancie založené, teda je z neho zrejmé, k akým právnym záverom konajúci súd dospel a akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je tak dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní z hľadiska správnosti zaujatých skutkových a právnych záverov, proti týmto záverom súdu prvej inštancie mohol žalobca náležite skutkovo a právne argumentovať, a preto v tejto súvislosti bolo zachované jeho právo na spravodlivý súdny proces, nebola mu odňatá možnosť konať pred súdom len z dôvodu, že odôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá jeho predstavám a očakávaniam, a preto žalobcom uplatnený odvolací dôvod založený na tvrdení, že bolo porušené jeho právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, nemôže obstať. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď zisťoval v konaní existenciu objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi činnými v trestnom konaní podľa zákona č. 58/1969 Zb., resp. zákona č. 514/2003 Z. z., pre vznik ktorej sa vyžaduje súčasné splnenie troch podmienok, a to: 1./ existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, resp. nemajetkovej ujmy vzniknutej na osobnostných právach poškodeného; 2./ nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup orgánu štátu a 3./ príčinná súvislosť medzi škodou (nemajetkovou ujmou) a nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

2.2. Ustálená súdna prax dospela k záveru, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením, judikatúra súdov (R 37/2014) považuje za špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., a to ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, t. j. že

skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie sa nestal; že skutok nie je trestným činom; resp. že skutok nespáchal obvinený. O nenaplnení predpokladu spáchania trestného činu obvineným však nemožno hovoriť v prípade premlčania trestného stíhania, kedy dôvod zastavenia trestného stíhania závisí len od splnenia objektívne zákonom ustanovených podmienok (od márneho uplynutia premlčacej doby), lebo spáchanie skutku majúceho znaky trestného činu obvineným sa tým nijako nespochybňuje; v prípade zastavenia trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania právo na náhradu škody nevznikne (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/167/2016 zo dňa 23. júla 2018, obdobne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/50/2019, 8Cdo/183/2020, 7Cdo/124/2021, 4Cdo/321/2020, 2Cdo/19/2022). V danom prípade nebolo trestné stíhanie vedené voči žalobcovi zastavené z dôvodu, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, teda z dôvodov, že ku skutku, pre ktorý bol obvinený, nedošlo, že by sa ho nedopustil a ani z dôvodu, že by skutok nebol trestným činom, ale v tomto prípade došlo k zastaveniu trestného stíhania výlučne z dôvodu premlčania, ktorým trestnosť činu zaniká. Žalobcovi nemohol vzniknúť nárok na náhradu škody, vrátane nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže v jeho prípade nemožno jednoznačne konštatovať, že podozrenia zo spáchania skutku, z ktorých bol obvinený, sa nepotvrdili, a teda že trestné stíhanie proti nemu nemali byť ani začaté. Na základe zastavenia trestného stíhania z dôvodu premlčania tak v danom prípade nemožno jednoznačne dospieť k záveru, ktorý predpokladá súdna judikatúra, a to, že na základe výsledkov trestného (prípravného) konania sa nejedná o trestný čin, resp. že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo, a preto nemožno, ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie, dovodiť ani nezákonnosť rozhodnutí o vznesení obvinenia, a tým ani rozhodnutí vydaných v súvislosti s vedením trestného konania, a to príkazu na vyšetrovanie duševného stavu zo dňa 06. 06. 1996 a príkazov na zatknutie zo dňa 23. 06. 1999. Odvolací súd si osvojil tieto právne závery a nemal dôvod sa v danej veci od nich odchýliť a zhodne s právnym záverom súdu prvej inštancie, na ktorom spočíva jeho rozhodnutie, dospel k záveru, že nie je splnený základný predpoklad vzniku nároku žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenú mu uzneseniami o vznesení obvinenia, keď nemožno považovať rozhodnutia o vznesení obvinenia za nezákonné, za stavu, pokiaľ následne v trestnom konaní došlo k zastaveniu trestného stíhania pre premlčanie. Pokiaľ teda bolo v preskúmvanej veci trestné stíhanie žalobcu zastavené z dôvodu jeho premlčania, súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že uznesenia o vznesení obvinenia, ako i ďalšie rozhodnutia vydané v rámci prípravného konania, nemožno považovať za nezákonné, a v tomto prípade nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy žalobcovi nevznikol. S poukazom na uvedené závery možno uzavrieť, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci, pokiaľ ide o vyriešenie otázky vzťahu uznesenia o vznesení obvinenia a uznesenia o zastavení trestného stíhania pre premlčanie, z hľadiska naplnenia predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Žalobca preto nedôvodne namietal, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s ustanoveniami zákona č. 58/1969 Zb. - §§ 1-4 a nasl. ako i s dikciou § 160 ods. 1 Tr. poriadku. Žalobca si neuplatňoval trovy obhajcu, a preto je bezpredmetná jeho námietka, že bolo porušené v jeho neprospech právo rovnosti, keďže si zvoleného obhajcu musel hradiť sám. Súd prvej inštancie preto vec neposúdil právne nesprávne, neporušil princípy právneho štátu a legitímneho očakávania žalobcu, riadiac sa totiž konštantnou judikatúrou súdov vzťahujúcou sa k relevantným ustanoveniam zákona. Vzhľadom na uvedené žalobcovi nevznikol nárok ani na odškodnenie v sume 100.000 eur za zásah do práva na súkromie v súvislosti s vydaním príkazu na vyšetrovanie jeho duševného stavu, v sume 200.000 eur za obmedzenie osobnej slobody a slobody pohybu v súvislosti s vydaním príkazov na zatknutie a odňatím cestovných pasov a v sume 67.500 eur za rozhodnutia sp. zn. 3Nt/1270/96, 3Nt/405/96, 3Nt/334/99. Vzhľadom na to, že uznesenia o vznesení obvinenia nemožno považovať za nezákonné, nemohol žalobcovi vzniknúť ani nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 300.000 eur za pocity tiesne a frustrácie vzhľadom na nezákonnosti napáchané OČTK voči nemu v trestných konaniach. V súlade s judikatúrou bolo i posúdenie vzniku nároku žalobcu na náhradu ujmy spôsobenej mu prietiahmi v trestnom konaní (R 19/2014). Žalobca v tomto smere neuviedol žiadne také námietky, že by súd prvej inštancie nepoužil správny právny predpis, nesprávne interpretoval príslušné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z., alebo že by z ustáleného skutkového stavu vyvodil nesprávne právne závery.

2.3. Nad rámec odvolacích námietok žalobcu, odvolací súd považoval za potrebné zdôrazniť, že nečinnosť orgánu verejnej moci či zbytočné prietahy v konaní nepochybne znamenajú samé osebe pre poškodeného určitú imateriálnu ujmu, to však ale poškodeného nezbavuje povinnosti preukázať, v

pripade uplatňovania jej peňažnej náhrady, vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. Hoci aj v dôsledku neprimerane dlhotrvajúceho konania možno ujmu spočívajúcu v neistote poškodeného ohľadne výsledku konania predpokladať, je ale už predmetom ďalšieho dokazovania posudzovanie, či ide o ujmu nepatrnú alebo značnú, kedy je na poškodenom, aby svoje tvrdenia o existencii takých relevantných skutočností, ktoré umocňujú hĺbku zásahu alebo významne ovplyvňujú jeho životnú situáciu, v konaní hodnoverne preukázal. Pri posudzovaní intenzity zásahu je za určujúce hľadisko potrebné považovať charakter konania, v ktorom ujma vznikla, keďže ujma vzniknutá v ne/sporovom konaní môže byť iná, ako ujma vzniknutá v exekučnom konaní a rovnako treba rozlišovať medzi konaním civilným, trestným či správnym a napokon treba vziať osobitne na zreteľ aj predmet konania z hľadiska jeho významu pre účastníka konania (trestné konanie, konanie starostlivosti o maloletých, o osobnom stave, pracovnoprávne spory, konania týkajúce sa života a zdravia) a ochrany akých práv či právom chránených záujmov sa v ňom dovoľáva, s prihliadnutím aj na jeho osobné pomery či iné konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu (vysoký vek, zdravotný stav a pod.); zvýšený význam predmetu konania pre osobu poškodeného musí táto osoba v konaní spoľahlivo doložiť. Z uvedeného vyplýva, že nesprávny úradný postup nemožno považovať bez ďalšieho, za konanie, v dôsledku ktorého by žalobcovi automaticky prináležal nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy, a žalobca v konaní mal povinnosť tvrdiť konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje výšku uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy ako i rozsah nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, vzniknúť (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/222/2021, 9Cdo/259/2021). Žalobca v podanej žalobe neodôvodňoval vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za prieťahy žiadnymi takými relevantnými skutočnosťami, na základe ktorých by bolo možné vyvodiť, že by tieto výrazne (závažným spôsobom) ovplyvnili dovtedajší život žalobcu a že by preto svojím rozsahom a intenzitou predstavovali značný zásah do jeho osobnostných práv. Neprimeranú dĺžku trestného stíhania nemožno považovať bez ďalšieho za také neoprávnené konanie, v dôsledku ktorého by žalobcovi automaticky prináležal nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na to, že vznik ujmy sa neprezumuje, bolo na žalobcovi náležite preukázať vznik konkrétnych nepriaznivých následkov. Len tvrdenie žalobcu o pocitoch tiesne a frustrácie vzhľadom na 15 rokov nezákonností napáchaných OČTK voči nemu považoval odvolací súd za nepostačujúce pre priznanie nemajetkovej ujmy, nakoľko ich intenzitu a prežívanie žalobcu ničím nepodložil a nenavrhol ani len svoj výsluch ako strany sporu, aby bolo možné intenzitu jeho ujmy objektívne posúdiť. Len potenciálna možnosť vzniku negatívnych následkov podľa názoru odvolacieho súdu nepostačuje pre priznanie finančnej kompenzácie. Tvrdenie žalobcu o zhoršení psychického stavu opierajúce sa o nález zo dňa 6. 10. 2010 nepostačuje na konštatovanie nemajetkovej ujmy v priamej príčinnej súvislosti s dĺžkou trestného konania. Žalobcu v spore zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať (aspoň v základnom rozsahu) skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku prieťahov vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch. V tomto konaní však žalobca neunesol dôkazného bremena žalobcom vo vzťahu k rozhodujúcim skutočnostiam pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za prieťahy v trestnom konaní. Z hľadiska posudzovania, či ide o ujmu nepatrnú alebo značnú, je na poškodenom, aby svoje tvrdenia o existencii takých relevantných skutočností, ktoré umocňujú hĺbku zásahu alebo významne ovplyvňujú jeho životnú situáciu, v konaní hodnoverne preukázal. Skutočnosť, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérii pre určenie jej výšky, stíha výlučne poškodeného, vyplýva aj z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, a rovnako Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie sp. zn. IV. ÚS 1/2012).

2.4. Kauzálny nexus je jedným zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Jeho existencia predpokladá, aby protiprávne konanie a vznik škody boli v logickom slede, teda aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody; vrátane jej rozsahu; následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku, a preto ju nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také protiprávne konanie, bez ktorého by škodný následok nevznikol. Príčinná súvislosť by tak nebola daná, pokiaľ by škodlivý následok bez protiprávneho konania nenastal. Priamosť pôsobenia príčiny na

následok znamená, že príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho, vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušený. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. V súlade s ustálenou súdnou praxou sa súd prvej inštancie vysporiadal aj s otázkou ne/existencie príčinnej súvislosti medzi eventúalným nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom, a vznikom škody/ujmy, keď dospel k záveru, že ani tento predpoklad vzniku nároku žalobcu nebol splnený. Správne sa vysporiadal súd prvej inštancie aj s nárokom žalobcu na zaplatenie škody vo výške 4.266,92 eur s príslušenstvom, ktorá mala vzniknúť spoločnosti VENUS PROJECT Slovakia, s.r.o. v dôsledku rozhodnutia Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave zo dňa 08. 11. 2000, sp. zn. KRP-1024/CP-2000-V o odňatí cestovného pasu. Predmetná pohľadávka spoločnosti VENUS PROJECT Slovakia, s.r.o. nevznikla v príčinnej súvislosti s vedením trestného konania vo veci žalobcu a nakoľko predmetná obchodná spoločnosť nebola ani účastníkom správneho konania o odňatí cestovných pasov žalobcovi, nemohla jej vzniknúť škoda v súvislosti s rozhodnutím o odňatí pasov, a preto táto pohľadávka ani nemohla byť postúpená na žalobcu. Navyše v prípade rozhodnutia o odňatí pasov vydanom v trestnom konaní nejde o rozhodnutie, ktoré by bolo zrušené pre nezákonnosť a za nezákonné ho nemožno považovať ani z dôvodu, že nebolo vydané v nezákonnom konaní o vydanie uznesení o vznesení obvinení voči žalobcovi. Napokon je zrejmé, že mandátna zmluva č. 23/12/99 uzavretá dňa 23. 12. 1999 trvala do 23. 12. 2000 a k odňatiu cestovných pasov došlo k jej koncu dňa 08. 11. 2000, a preto žalobcovi nič nebránilo predmet zmluvy naplniť. Správne poukázal súd prvej inštancie na to, že v súvislosti s náhradou skutočnej škody vo výške 4.643.378,12 eur, ktorá mala vzniknúť obchodnej spoločnosti VENUS PROJECT Slovakia, s.r.o. v dôsledku vydaných rozhodnutí v prípravnom konaní znemožnením inkasa zmenky, táto obchodná spoločnosť nebola subjektom, voči ktorému bolo vedené trestné stíhanie a rozhodnutia o vznesení obvinenia voči žalobcovi sa jej vecne nedotýkali. Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvej inštancie, že z uvedeného dôvodu nemohla vzniknúť menovanej obchodnej spoločnosti pohľadávka voči žalovanému, ktorú by následne na základe zmluvy o postúpení pohľadávky postúpila na žalobcu. Správne poukázal súd prvej inštancie na nedostatok príčinnej súvislosti medzi vznikom ušlej mzdy žalobcovi vo výške 705.835,49 eur a vznesením obvinení voči žalobcovi, keď samotné trestné stíhanie neznamená zákaz vycestovať. K odňatiu cestovných dokladov došlo dňom 08. 11. 2000, čiže po uplynutí trvania pracovného pomeru žalobcu 30. 04. 2000. Súd prvej inštancie nepostupoval v danej veci spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto z jeho strany nedošlo k porušeniu čl. 20 ods. 4, čl. 46 ods. 3, čl. 152 Ústavy SR. Postup súdu prvej inštancie mal oporu v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Napadnuté rozhodnutie rovnako rešpektuje právo obvineného na obhajobu, na základe ktorého obvinený počas trestného konania je oprávnený použiť svoju taktiku a táto mu nemôže byť kladená za vinu. Rozsudok nie je ani v rozpore s dobrými mravmi. Nenáleží žalobca namietal, že konajúci zmaril riadne a včasné vykonanie dokazovania a objektivizácie žalobcom uplatnenej nemajetkovej ujmy za jednotlivé čiastkové útoky voči nemu v priebehu extrémne dlhého trestného stíhania. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď rozhodol na základe skutkového stavu zisteného z vykonaného dokazovania (§ 215 ods. 1 CSP). V sporovom konaní nie je povinnosťou súdu, aby sám vyšetroval - obstarával dôkazy; bremeno tvrdenia a bremeno dôkazov je výsostnou úlohou strán sporu. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie zistil neúplne skutkový stav, pretože nevykonával ním navrhované dokazovanie listom zo dňa 04. 10. 2019. Z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 30. 01. 2024 nepochybne vyplýva, že žalobca nemal ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, a preto správne súd prvej inštancie uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené. Taktiež zo zápisnice z pojednávania zo dňa 07. 10. 2020 vyplýva, že žalobca na otázku súdu, či majú sporové strany návrhy na doplnenie dokazovania, uviedol, že vzhľadom na dĺžku prebiehajúceho súdneho konania nepredpokladá, že by výsluch nejakých svedkov po tak dlhom čase bol prínosný pre toto konanie, ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemal. Z uvedených dôvodov žalobca neopodstatnene vytýkal konajúcemu súdu, že rozhodol bez náležitého zistenia skutkového stavu. Podstata kontradiktórnosti sporového konania spočíva v tom, že strany musia dostať reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na protiargumenty protistrany; a zásada rovnosti, resp. princíp rovnosti zbraní, má v kontradiktórnom spore garantovať strane, aby jej bola poskytnutá rozumná možnosť obhajovať sa za podmienok, ktoré ju podstatne neznevýhodňujú vo

vzťahu k protistrane. Súd prvej inštalácie postupoval v súlade so zásadou kontradiktórnosti konania a neporušil ani rovnosť strán, keď žalobcovi poskytol rovnaký priestor v konaní navrhnúť a predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a vyjadriť sa k dôkazom predkladaných protistranou. Porušenie zásady rovnosti nemožno vyvodiť zo skutočnosti, že súd prvej inštalácie na dôkazy predložené stranou neprihliadol, pretože ich nepovažoval za významné pre konečné rozhodnutie v danej veci. So zreteľom na uvedené možno zhrnúť, že súd prvej inštalácie správne posúdil a uplatnil zodpovednosť strán za splnenie procesnej povinnosti preukázať svoje tvrdenia, jeho záver založený na konštatovaní o neunesení dôkazného bremena žalobcom vo vzťahu k preukázaniu uplatňovaného nároku čo do právneho dôvodu, ako aj výšky a tiež postup súdu prvej inštalácie, na základe ktorého dospel ku konečnému verdiktu, zodpovedajú kontradiktórnosti sporového konania, v rámci ktorého bolo za rovnakých procesných podmienok žalobcovi umožnené uplatniť svoj vplyv na konečné meritórne rozhodnutie súdu realizáciou jeho procesných práv navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a nadväzne na uvedenú zásadu konajúci súd zákonným spôsobom vyhodnotil procesnú aktivitu oboch strán a túto následne náležite premietol do svojich záverov, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Z práva na spravodlivý súdny proces pre žalobcu nevyplýva právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, akceptoval relevantnosť ním predkladaných dôkazov a námietok, preberal podstatu jeho argumentácie a rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami.

2.5. K výhradám žalobcu k vedeniu konania a k postupu súdu prvej inštalácie odvolací súd považoval za potrebné poznamenať, že v prípade znemožnenia strane uskutočňovať jej patriace procesné práva, je nevyhnutné skúmať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu. Odvolací súd v tomto prípade dospel k záveru, že pokiaľ by aj súd prvej inštalácie pochybil tým, že nedoručil záverečnú reč žalovaného žalobcovi, bolo konanie na súde prvej inštalácie ako celok zákonné a spravodlivé. Žalobca na pojednávaní dňa 22. 09. 2020 z prednesu zástupkyne žalovaného vedel, že súdu bola doručená dňa 09. 03. 2020 záverečná reč, napriek tomu na pojednávaní jej nedoručenie nenamietal, a preto odvolací súd posúdil v tomto smere odvolacie námietky žalobcu ako účelové. Žalobca sa preto nedôvodne dovoľával porušenia jeho práva na spravodlivý súdny proces v súvislosti s nedoručením mu záverečnej reči žalovaného. Zo spisu nevyplývala žiadna okolnosť svedčiacia o tom, že by u zákonnej sudkyne JUDr. Silvie Rovňánkovej neboli dané dostatočné záruky objektívneho, nezáujatého a nestranného rozhodovania. Žalobca neuviedol žiadny zákonom uznaný dôvod zaujatosti spochybňujúci nezáujatosť sudkyne súdu prvej inštalácie. Odvolací súd pochybnosti žalobcu o nezáujatosti sudkyne nepovažoval za také, ktoré by mohli mať právnu relevanciu a bol toho názoru, že sú motivované tým, že nebolo rozhodnuté podľa subjektívnych predstáv žalobcu; hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí strane a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezáujatosti sudcu. Za dôvody pre vylúčenie sudcu totiž nemožno považovať okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní alebo v jeho rozhodovaní. V danom prípade postup zákonnej sudkyne nevykazuje známky protizákonnosti či svojvôle. Zo spisu nevyplývalo, že by konajúca sudkyňa vadným jednostranným procesným postupom znemožnila žalobcovi realizáciu niektorého zákonného procesného práva a že by tak porušila povinnosť zabezpečiť stranám rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv. Nič nenasvedčovalo tomu, že by nebola zachovaná zásada rovnosti strán tým, že by konajúca sudkyňa niektorú z procesných strán na úkor druhej zvýhodnila. Žalobcom v odvolaní tvrdená zaujatosť zákonnej sudkyne nebola v odvolaní ničím konkretizovaná a jej opodstatnenosť obsah spisu nepotvrdil. Okolnosťami, ktoré by určitého sudcu zo zákona vylučovali z prejednávania a rozhodovania vecí, môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však iba subjektívna domnienka strany o možnej neobjektívnosti sudcu, ktorú namietajúci dostatočne nekonkretizuje, nepreukazuje a nedoloží. Z dohadov, predpokladov alebo špekulácií nemožno vyvodiť existenciu zákonného dôvodu pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí. Meradlom pre hodnotenie objektivity sudcu nemôže byť subjektívne hľadisko strany, ktoré je spravidla motivované tým, že súd nekonal a nerozhodol podľa jej predstáv. Takéto hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania, nepatrí strane a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezáujatosti sudcu. Odvolací súd tak nepovažoval námietky žalobcu uvádzané v odvolaní za dôvodné a za stavu, keď súd prvej inštalácie na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a riadne vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, správne vec posúdil aj po právnej stránke a neporušil ani

zásadu kontradiktórnosti konania, žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nemohli obstať. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). S poukazom na § 224 CSP v spojení § 378 ods. 1 CSP, súd na námietku žalobcu opravil v napadnutom rozsudku písarsku chybu v spisovej značke na strane 1.

2.6. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého v odvolacom konaní úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Podľa obsahu spisu žalovanému žiadne trovy nevznikli, je preto v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018 uverejnené pod R 72/2018 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňoval § 420 písm. e) CSP, § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP videl v tom, že odvolací súd sa dôsledne nevysporiadal s tým, že vo veci konala nie nestranná a nie nezaujatá sudkyňa JUDr. Silvia Rovňáková bez tomu predchádzajúceho rozhodnutia o námietke zaujatosti vznesenej voči nej v čase jej konania a rozhodovania vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I v tejto veci dôsledne nerešpektujúc princíp právnej istoty (čl. 2 ods. 2 CSP), judikatúru ESLP vo veci Pullar p. Spojenému kráľovstvu, Ústavného súdu SR príkladom uznesenie sp. zn. II. ÚS 583/2023-10 z 13. 12. 2023). Kompenzačnú žalobu odvolateľa opätovne svojvoľne zamietol bez vykonania dokazovania odvolateľom navrhnutého aj listom zo 04. 10. 2019 odmietnutím vykonania tzv. Perna testu (6Cdo/107/2022), pričom sa (obdobne ako v prvom prípade) dôsledne a ústavne konformne (s vopred zmysleným zlým úmyslom) nevysporiadal s ustanoveniami zákona č. 58/1969 Zb. § 1-4 a nasl., ako aj dikciou ust. §-u 160 ods. 1 Tr. poriadku v čase vydania štyroch po sebe nasledujúcich nezákonných uznesení, ktorými vyšetrovateľ PZ postupne a šikanóznym konaním vzniesol obvinenia žalobcovi za údajne ním spáchané trestné činy. V dovolaní ďalej tvrdil, že napadnutý v poradí druhý arbitrárne odôvodnený rozsudok ako výsledok aj nesprávneho právneho posúdenia veci bez vykonania riadneho a ústavne konformného dokazovania je výsledkom neprípustného svojvoľného výkladu práva, odmietnutím spravodlivosti. O to viac, že okresný súd a následne mestský súd žalobcovi a advokátke JUDr. E. Korčekovej do vydania rozsudku nedoručil vyjadrenie žalovanej k veci - záverečnú reč (táto nebola dovolateľovi a ani advokátke doručená ani ku dňu podania tohto dovolania, hoc mala byť), obsahujúcu právnu argumentáciu žalovanej, ktorú žalovaná údajne doručila súdu dňa 09. 03. 2020 vid'. str. 3 Zápisnice o pojednávaní dňa 22. 09. 2020, ergo žalobca tak nemohol primerane reagovať do pojednávania dňa 22. 09. 2020 a ani do pojednávania dňa 30. 01. 2024 a prednesu jeho záverečnej reči žalovanej do rozhodnutia súdu napadnutým rozsudkom; okresný a mestský súd mal(i) dostatok času na jej doručenie žalobcovi viac ako šesť mesiacov - odvolateľ nemohol vykonať kontrolu, či skutočne poverený zástupca žalovaného predniesol svoju záverečnú reč doručенú súdu dňa 09. 03. 2020, keďže iba uviedol, že sa pridrižiava záverečnej reči doručenej súdu dňa 09. 03. 2020 bolo tu porušené právo procesného útoku/procesnej obrany v neprospech žalobcu, bolo porušené právo rovnosti v neprospech odvolateľa, ergo vinou Okresného súdu Bratislava I a následne Mestského súdu Bratislava IV bolo flagrantne porušené právo rovnosti a právo na kontradiktórne súdne konanie, keďže účastníci súdneho konania majú mať možnosť sa oboznámiť s každou písomnosťou založenou v spise a vyjadriť sa k jej obsahu a tvrdeniam protistrany, čo malo v konečnom dôsledku za následok porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru v spojení s čl. 35 Dohovoru (pozri rozsudok ESLP vo veci Brandstetter p. Rakúsku z 28. 8. 1991, č. 11170/84, § 67; rozsudok ESLP vo veci Ziegler p. Švajčiarsku, rozsudok, 21. 2. 2012, č. 33499/96, § 38), keďže tu ide o ochranu záujmov účastníkov súdneho konania a záujme na riadnom výkone spravodlivosti, dôveru subjektov vo fungovanie súdneho systému. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je z ústavnoprávneho pohľadu deficitné aj z toho dôvodu, že krajský súd a mestský súd chybne (ne)posudzoval jednotlivé predpoklady zodpovednosti za škodu, lebo pokiaľ škoda nevznikne, nevznikne ani zodpovednosť za škodu, a preto je zbytočné preukazovať ešte aj príčinnú súvislosť o to viac, ak obsahom vyšetrovacieho spisu je preukázané, že tu počas viac ako 15 rokov dochádzalo k zásahom do práva dovolateľa na osobnú slobodu a bezpečnosť, ponižovaniu, neľudskému zaobchádzaniu, ublíženiu na zdraví, s čím sa vnútroštátne súdy nevysporiadali, keďže akosi opomenuli, že dôležitým nie je tzv.

právny názor súdu pokiaľ nerešpektuje judikatúru ESLP, podľa ktorej je dôležitým ako to všetko vnímal dotknutý žalobca obeť neľudského a ponižujúceho zaobchádzania, teda tu došlo k porušeniu čl. 3 Dohovoru v jeho materiálnej sfére, bolo povinnosťou vnútroštátnych súdov žalobe vyhovieť.

3.2. Vzhľadom na uvedené dovolateľ navrhol dovolaciemu súdu, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP), v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP

6. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Vylúčenie sudcu upravujú § 49a nasl. CSP, v zmysle ktorých je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezáujatosti. Vylúčený je aj sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie. Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

7. Súčasťou práva na súdnu ochranu (čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky) je aj právo na to, aby vec prejednal a rozhodol nezávislý a nestranný sudca. Zároveň toto ústavné právo na súdnu ochranu na strane druhej zahŕňa aj právo na to, aby právna vec účastníka (resp. strany konania) nebola odňatá zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Keďže inštitút vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania veci predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi, vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania veci preto možno len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť nezaujato a nestranne.

8. Pri posudzovaní dôvodnosti námietky žalobcu, ktorý namietal porušenie práva na zákonného sudcu, ako aj zaujatosť sudkyne JUDr. Silvie Rovňánkovej, stotožňujúc sa s odôvodnením odvolacieho súdu v bode 26, dovolací súd konštatuje, že z obsahu spisu nevyplyva žiadna okolnosť svedčiaca o tom, že by u zákonnej sudkyne JUDr. Silvie Rovňánkovej neboli dané dostatočné záruky objektívneho, nezaujatého a nestranného rozhodovania. Žalobca neuviedol žiadny zákonom uznaný dôvod zaujatosti spochybňujúci nezaujatosť sudkyne súdu prvej inštancie. Pokiaľ odvolací súd pochybnosti žalobcu o nezaujatosti sudkyne nepovažoval za také, ktoré by mohli mať právnu relevanciu a bol toho názoru, že sú motivované tým, že nebolo rozhodnuté podľa subjektívnych predstáv žalobcu; hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí strane a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Za dôvody pre vylúčenie sudcu totiž nemožno považovať okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní alebo v jeho rozhodovaní.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd nepovažoval za opodstatnený uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. e) CSP.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP

10. Dovolateľ považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za porušujúce jeho právo na spravodlivý

proces, mal za to, že bolo porušené právo procesného útoku/procesnej obrany v neprospech žalobcu, právo rovnosti v neprospech odvolateľa, keď žalobcovi a advokátke JUDr. E. Korčekovej do vydania rozsudku nedoručil vyjadrenie žalovanej k veci - záverečnú reč (táto nebola dovolateľovi a ani advokátke doručená ani ku dňu podania dovolania, hoc mala byť), obsahujúcu právnu argumentáciu žalovanej, ktorú žalovaná údajne doručila súdu dňa 09. 03. 2020 vid'. str. 3 Zápisnice o pojednávaní dňa 22. 09. 2020, ergo žalobca tak nemohol primerane reagovať do pojednávania dňa 22. 09. 2020 a ani do pojednávania dňa 30. 01. 2024 a prednesu jeho záverečnej reči žalovanej do rozhodnutia súdu napadnutým rozsudkom; okresný a mestský súd mal(i) dostatok času na jej doručenie žalobcovi viac ako šesť mesiacov - odvolateľ nemohol vykonať kontrolu, či skutočne poverený zástupca žalovaného predniesol svoju záverečnú reč doručenú súdu dňa 09. 03. 2020, keďže iba uviedol, že sa pridrižiava záverečnej reči doručenej súdu dňa 09. 03. 2020.

10.1. V súvislosti s predmetnou námietkou dovolateľa je nevyhnutné uviesť, že v prípade znemožnenia strane uskutočňovať jej patriace procesné práva, je potrebné skúmať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietat' alebo zvrátiť nesprávny postup súdu. Odvolací súd v tomto prípade dospel k záveru, že pokiaľ by aj súd prvej inštancie pochybil tým, že nedoručil záverečnú reč žalovaného žalobcovi, bolo konanie na súde prvej inštancie ako celok zákonné a spravodlivé. Žalobca na pojednávaní dňa 22. 09. 2020 z prednesu zástupkyne žalovaného vedel, že súdu bola doručená dňa 09. 03. 2020 záverečná reč, napriek tomu na pojednávaní jej nedoručenie nenamietal, a preto odvolací súd posúdil v tomto smere odvolacie námietky žalobcu ako účelové. Dovolací súd preto konštatuje, že žalobca sa preto nedôvodne dovoláva porušenia jeho práva na spravodlivý súdny proces v súvislosti s nedoručením mu záverečnej reči žalovaného. Ďalej vyjadril nesúhlas so skutkovými a právnymi závermi konajúcich súdov z dôvodu, že podľa neho sa tieto závery nezhodujú so skutočnosťou, s vykonanými dôkazmi a boli nesprávne právne posúdené. Dovolací súd preto, vychádzajúc z obsahu dovolania, skúmal existenciu tzv. vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Ak totiž dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z vád uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. zmätočnosť rozhodnutia) neznamena len splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť. Dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), teda takého práva strany sporu na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces i práva na súdnu ochranu.

11. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 z 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

12. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Pokiaľ dovolateľ namietal, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je z ústavnoprávneho pohľadu deficitné aj z toho dôvodu, že krajský súd a mestský súd chybné (ne)posudzoval jednotlivé predpoklady zodpovednosti za škodu, lebo pokiaľ škoda nevznikne, nevznikne ani zodpovednosť za škodu, a preto je zbytočné preukazovať ešte aj príčinnú súvislosť, dovolací súd uvádza, že ak žalobca prípustnosť dovolania podľa tohto dovolacieho dôvodu (§ 420 písm. f) CSP) čiastočne vyvodzoval aj z právnych záverov, na ktorých súdy založili svoje rozhodnutie, dovolací súd v tejto súvislosti pripomína, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvoláva) to, že by napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj judikát R 54/2012, ale aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej procesnej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa strane sporu neznemožňuje právnym posúdením. Pokiaľ teda aj zvyšná časť námietok dovolateľa týkajúcich sa procesného postupu súdov v konaní smerovala v podstate k nesprávne zistenému skutkovému stavu a z neho vyplývajúceho nesprávne právnemu posúdeniu veci, tak dovolací súd uvádza, že v tejto časti dovolania nešlo o prípustné dovolacie dôvody. Dovolací súd preto dospel k záveru, že v danej veci nejde o taký prípad zmätočnosti ako namietal dovolateľ. Skutočnosť, že žalobca mal na vec odlišný názor a že rozhodnutie súdu nebolo odôvodnené podľa jeho predstáv, nezakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP ani podľa § 421 ods. 1 CSP.

13. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania bola aj ďalšia dovolacia námietka žalobcu, ktorá mala spočívať v tom, že súdy oboch inštancií nesprávne vyhodnotili dôkazy vykonané a nepripustili mu dôkazy navrhované.

14. V súvislosti s uvedenou námietkou dovolateľa treba zdôrazniť, že dovolaním nie je zásadne možné úspešne napadnúť hodnotenie dôkazov. Napadnúť možno len výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, pričom nesprávnosť hodnotenia dôkazov, ako to vyplýva zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, možno vyvodzovať len zo spôsobu, ako k výsledku súd dospel. Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod), a či konajúci súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd uvádza, že tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

15. V posudzovanej veci z rozhodnutia odvolacieho súdu (rovnako aj súdu prvej inštancie) je zrejмый jeho myšlienkový postup pri hodnotení dôkazov, výsledkom ktorého bol určujúci skutkový záver, podľa ktorého žalobca nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti s

nesprávnym úradným postupom vzniknúť a jeho všeobecné tvrdenia v tomto smere tak zostali v konaní dôkazne nepodložené. Vznik tejto nemajetkovej ujmy ani bližšie nešpecifikoval (len stavom neistoty), z ktorého dôvodu ani nebolo potrebné vykonať dokazovanie výsluchom ním navrhnutých svedkov. Podľa názoru dovolacieho súdu spôsob, akým odvolací súd dospel k tomuto rozhodujúcemu skutkovému zisteniu, zodpovedá ustanoveniu § 191 CSP v spojení s ustanovením § 185 CSP. Úvahy, ktorými sa v rámci hodnotenia dôkazov riadil, sú v súlade so zásadami formálnej logiky, pričom výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť nimi zistené.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

16. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

17. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP.

18. V súvislosti s tým, že dovolateľ vymedzil prípustnosť dovolania poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP je potrebné uviesť, že pre všetky procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“, a to ako dovolateľ túto otázku v dovolaní zadefinuje a špecifikuje. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

19. Právnu úpravou dovolania v Civilnom sporovom poriadku sa sleduje náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiaduce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu. Účelom ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky a prispieť k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c) CSP má za cieľ dosiahnutie jednoty v rozhodovaní dovolacích senátov.

20. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej dovolací súd už určitú právnu otázku vyriešil, rozhodovanie jeho senátov sa ustálilo na zvolenom riešení tejto otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Otázkou relevantnou v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla vytvoriť a ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a) konkretizovať právnu otázku riešenú

odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) podať svoje vysvetlenie, ako mala byť táto otázka správne riešená. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c) CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavená v prijatí odlišných právnych názorov. Ide teda o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, ale v jej riešení senátmi dovolacieho súdu sa prezentuje nejednotnosť (právne názory senátov dovolacieho súdu sa pri jej riešení neustálili a nezjednotili), brániaca vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V prípade, ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) označením konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne.

21. Dovolací súd posúdil dovolanie podľa uvedených hľadísk a uzatvára, že dovolateľ nevymedzil ani jednu právnu otázku.

22. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalobcu uplatnené podľa ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) CSP nebolo odôvodnené prípustnými dôvodmi a dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP.

23. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dovolanie dovolateľa nie je dôvodné a z uvedeného dôvodu preto ho dovolací súd podľa ustanovenia § 448 CSP zamietol.

24. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.